

Veiligheidsinformatieblad

Conform de regelgeving (EC) No. 1907/2006 (REACH), Annex II - Nederland

1. IDENTIFICATIE VAN DE STOF OF HET PREPARAAT EN VAN DE ONDERNEMING

Identificatie van de stof of het preparaat

Productnaam of Handelsnaam :

Sika Primer-209 N

Gebruik van de stof of het preparaat : Chemisch product voor bouw en industrie

Identificatie van de onderneming

Fabrikant/Distributeur : Sika Nederland B.V.
Zonnebaan 56
3542 EG Utrecht
Nederland

Telefoonnummer : 030-2410120

Faxnummer : 030-2414482

e-mail adres van de verantwoordelijke voor dit VIB : EHS@nl.sika.com

Telefoonnummer voor noodgevallen : NVIC telefoonnummer 030-2748888, uitsluitend bereikbaar voor een behandelend arts in geval van een accidentele vergiftiging.

2. IDENTIFICATIE VAN DE GEVAREN

Het product is geklasseerd als gevaarlijk volgens richtlijn 1999/45/EG en zijn wijzigingen.

Classificatie : F; R11
Xi; R36
R43, R66, R67

Fysisch/chemische gevaren : Licht ontvlambaar.

Risico's voor de gezondheid : Irriterend voor de ogen. Kan overgevoeligheid veroorzaken bij contact met de huid. Herhaalde blootstelling kan een droge of een gebarsten huid veroorzaken. Dampen kunnen slaperigheid en duizeligheid veroorzaken.

Aanvullende waarschuwingszinnen : Bevat isocyanaten. Zie de aanwijzingen van de fabrikant.

Zie rubriek 11 voor meer informatie over gezondheidseffecten en symptomen.

3. SAMENSTELLING EN INFORMATIE OVER DE BESTANDDELEN

Chemische familie/
Kenmerken : Oplosmiddelhoudende isocyanaat

Naam bestanddeel	CAS nummer	%	EG nummer	Classificatie
Ethylacetaat	141-78-6	25-35	205-500-4	F; R11 Xi; R36 R66, R67 [1] [2]
Butanon	78-93-3	20-25	201-159-0	F; R11 Xi; R36 R66, R67 [1] [2]
Alifatisch polyisocyanaat	28182-81-2	5-10		R43 [1]
Isophorondiisocyanate homopolymer	53880-05-0	1-5	500-125-5	R43 [1]

Zie rubriek 16 voor de volledige tekst van de R-zinnen die hierboven worden vermeld

[1] Substantie geklasseerd met een gezondheids- of milieugevaar

Datum van uitgave : 22.01.2009.

Veiligheidsbladnummer : 210364

1/7

3. SAMENSTELLING EN INFORMATIE OVER DE BESTANDDELEN

[2] Substantie met een werkplaats blootstellingslimiet

Arbeidshygiënische blootstellingsgrenzen, indien beschikbaar, zijn weergegeven in rubriek 8.

4. EERSTEHULPMAATREGELEN

Eerste-hulp-maatregelen

- Inademing** : Als vermoed wordt dat nog steeds dampen aanwezig zijn moet de reddingswerker een geschikt masker of onafhankelijke ademhalingsapparatuur dragen. Roep medische hulp in wanneer schadelijke effecten voor de gezondheid aanhouden of ernstig zijn. Zorg voor medische hulp als er symptomen ontstaan.
- Inslikken** : Zet niet aan tot braken tenzij medisch personeel aangeeft dat dit wel moet. Zorg dat luchtwegen vrij blijven. Raadpleeg onmiddellijk een arts.
- Huidcontact** : Reinig de huid grondig met water en zeep of gebruik een goedgekeurde huidreiniger. Verwijder verontreinigde kleding en schoenen. Was verontreinigde kleding grondig met water voordat u die uittrekt of draag handschoenen. Blijf ten minste 10 minuten spoelen. Zoek medische hulp als zich symptomen voordoen.
- Oogcontact** : Spoel de ogen onmiddellijk gedurende met ruime hoeveelheden water, waarbij u de boven- en onderoogleden zo nu en dan oplicht. Ga aanwezigheid van contactlenzen na en verwijder ze. Blijf ten minste 10 minuten spoelen. Raadpleeg een arts.
- Opmerkingen voor arts** : Na inhalatie van afbraakproducten in geval van brand kunnen symptomen met vertraging optreden. Het slachtoffer moet mogelijk 48 uur lang onder medisch toezicht blijven.

Zie rubriek 11 voor meer informatie over gezondheidseffecten en symptomen.

5. BRANDBESTRIJDINGSMAATREGELEN

Blusmiddelen

- Te gebruiken** : Gebruik bluspoeder, CO₂, waternevel (mist) of schuim.
- Niet te gebruiken** : Gebruik geen waterstraal.
- Speciale blootstellingsrisico's** : Licht ontvlambare vloeistof. Bij brand of verhitting loopt de druk op en kan de houder barsten en eventueel exploderen. Wegvloeien in riool kan gevaar voor brand of explosie veroorzaken.
- Gevaarlijke verbrandingsproducten** : Afbraakproducten kunnen onder meer zijn:
kooldioxide
koolmonoxide
stikstofoxiden
- Speciale beschermende uitrusting voor brandweerlieden** : Brandbestrijders dienen geschikte kleding te dragen en een onafhankelijk ademhalingsstoestel (SCBA) dat een volledig gelaatsdeel heeft en met een overdrukmodus werkt.

6. MAATREGELEN BIJ ONOPZETTELIJK VRIJKOMEN VAN DE STOF OF HET PREPARAAT

- Persoonlijke voorzorgsmaatregelen** : Zorg dat onbeschermd en overbodig personeel niet binnenkomt. Raak gemorst materiaal niet aan en loop er niet doorheen. Sluit alle ontstekingsbronnen af. Geen open vuur en niet roken in het gevarengedebied. Trek van toepassing zijnde persoonlijke beschermingsmiddelen aan (zie rubriek 8). Evacueer omringende gebieden.
- Milieuvoorzorgsmaatregelen** : Vermijd verspreiding van gemorst materiaal en afvalmateriaal en voorkom dat dit in contact komt met bodem, waterwegen, afvoerleidingen en riool. Informeer de betreffende autoriteiten wanneer het product het milieu heeft vervuuld (riolering, waterwegen, bodem of lucht)

6. MAATREGELEN BIJ ONOPZETTELIJK VRIJKOMEN VAN DE STOF OF HET PREPARAAT

- Uitgebreid morsen** : Dicht het lek als dat zonder risico kan. Verwijder verpakkingen uit het gebied waar gemorst is. Vermijd toegang tot riolen, waterwegen, kelders of gesloten ruimten. Voer weggelekt materiaal af naar een afvalwaterzuiveringsinstallatie of handel als volgt. Neem gemorst preparaat op met niet-brandbare absorberende materialen, bijvoorbeeld zand, aarde, vermiculiet of diatomeeënaarde en doe dit in een afvoercontainer in overeenstemming met de plaatselijke voorschriften (zie rubriek 13). Gebruik vonkvrije gereedschappen en explosievrije apparatuur.
- Gering morsen** : Dicht het lek als dat zonder risico kan. Verwijder verpakkingen uit het gebied waar gemorst is. Absorbeer met een inert materiaal en plaats in een geschikte afvalcontainer. Gebruik vonkvrije gereedschappen en explosievrije apparatuur.

7. HANTERING EN OPSLAG

- Hantering** : Trek van toepassing zijnde persoonlijke beschermingsmiddelen aan (zie rubriek 8). In de ruimte waar dit materiaal wordt gebruikt, opgeslagen of verwerkt, moet eten, drinken en roken verboden worden. Werknemers moeten hun handen en gezicht wassen alvorens te eten, drinken en roken. Zorg dat het product niet in de ogen of op de huid of kleding terecht komt. Adem damp of mist niet in. Alleen gebruiken bij voldoende ventilatie. Draag het daartoe geëigende ademhalingsmasker bij onvoldoende ventilatie. Ga opslagruimtes en besloten ruimtes niet binnen tenzij voldoende ventilatie aanwezig is. Bewaren in de originele verpakking, of in een goedgekeurd alternatief dat is gemaakt van compatibel materiaal; goed gesloten houden wanneer het niet in gebruik is. Opbergen en gebruiken uit de buurt van hitte, vonken, open vuur en elke andere mogelijke ontstekingsbron. Gebruik explosieveilige elektrische apparatuur (ventilatie, verlichting en materiaalbehandeling). Gebruik vonkvrij gereedschap. Neem voorzorgsmaatregelen tegen elektrostatische ontladingen. Om brand of een explosie te voorkomen, moet de statische elektriciteit tijdens overdracht afgevoerd worden door vaten en apparatuur te aarden en vast te snoeren alvorens het materiaal over te brengen. Lege verpakkingen bevatten restproduct en kunnen gevaarlijk zijn.
- Opslag** : Opslaan in overeenstemming met de plaatselijke regelgeving. Bewaar in een afzonderlijk, goedgekeurd gebied. Opslaan in oorspronkelijke verpakking, beschermd tegen direct zonlicht, op een droge, koele, goed ventilateerde plaats, verwijderd van materiaal waarmee contact vermeden dient te worden (zie rubriek 10) en voedsel en drank. Verwijder alle ontstekingsbronnen. Gescheiden houden van oxiderende stoffen. Bewaar de verpakking goed afgesloten en verzegeld tot aan gebruik. Geopende verpakkingen dienen zorgvuldig opnieuw te worden afgesloten en dienen rechtop te worden bewaard om lekkage te voorkomen. Niet opslaan in verpakkingen zonder etiket. Neem passende maatregelen om verspreiding in het milieu te voorkomen.

Verpakkingsmaterialen

- Aanbevolen** : Gebruik de oorspronkelijke verpakking.

8. MAATREGELEN TER BEHEERSING VAN BLOOTSTELLING/PERSOONLIJKE BESCHERMING

Grenswaarden voor blootstelling

<u>Naam bestanddeel</u>	<u>Beroepsmatige blootstellingslimieten</u>
Butanon	Nationale MAC-lijst (Nederland, 10/2007). Opgenomen via de huid. Opmerkingen: Wettelijke (legal) grenswaarden zijn wettelijk vastgelegd,. Bestuurlijke (administrative) grenswaarden hebben geen wettelijke status en zijn daarom niet bindend. MAC-TGG, 15 min.: 900 mg/m ³ 15 minuut/ minuten. MAC-TGG, 8 uur: 590 mg/m ³ 8 uur.

8. MAATREGELEN TER BEHEERSING VAN BLOOTSTELLING/PERSOONLIJKE BESCHERMING

ethylacetaat	TRGS900 AGW (Duitsland, 3/2007). PEAK: 3000 mg/m ³ 15 minuut/minuten. PEAK: 800 ppm 15 minuut/minuten. TWA: 1500 mg/m ³ 8 uur. TWA: 400 ppm 8 uur.
butanon	TRGS900 AGW (Duitsland, 3/2007). Opgenomen via de huid. PEAK: 600 mg/m ³ 15 minuut/minuten. PEAK: 200 ppm 15 minuut/minuten. TWA: 600 mg/m ³ 8 uur. TWA: 200 ppm 8 uur.

Aanbevolen monitoring procedures : Wanneer dit product ingrediënten bevat met blootstellingslimieten, kan monitoring van personen, van werkplaatsomgeving of biologisch monitoren vereist zijn om de effectiviteit van de ventilatie of van andere controlemaatregelen en/of de noodzaak van het gebruik van ademhalingsbeschermingsmiddelen te bepalen. Voor methoden om de blootstelling aan chemische stoffen door inademing te bepalen en nationale richtlijnen voor de bepaling van gevaarlijke stoffen dient u de Europese Norm EN 689 te raadplegen.

Maatregelen ter beheersing van blootstelling

- Beheersing van beroepsmatige blootstelling** : Alleen gebruiken bij voldoende ventilatie. Maak gebruik van gesloten installaties, lokale afzuig of andere technische beheersmaatregelen om beroepsmatige blootstelling aan luchtverontreinigingen onder de aanbevolen of wettelijke grenswaarden te houden. De technische controlemiddelen dienen ook gas-, damp- en stofconcentraties beneden alle explosiegrenswaarden te houden. Gebruik explosie veilige ventilatie.
- Hygiënische maatregelen** : Was na het hanteren van chemische producten uw handen, onderarmen en gezicht grondig voordat u eet, drinkt of naar het toilet gaat en aan het eind van de werkdag. Toepasselijke technieken moeten gebruikt worden om mogelijk verontreinigde kleding te verwijderen. Was verontreinigde kleding alvorens die opnieuw te gebruiken.
- Bescherming van de ademhalingswegen** : De keuze van een masker moet gebaseerd worden op verwachte blootstellingslimieten, de gevaren van het product en de limieten voor veilig werken van het type masker.
filter voor organische dampen (type A)
A1: < 1000 ppm; A2: < 5000 ppm; A3: < 10000 ppm
- Bescherming van de handen** : Wanneer een risicoanalyse aangeeft dat dit noodzakelijk is, dienen bij het hanteren van chemische producten ondoorlaatbare handschoenen te worden gedragen die resistent zijn tegen chemicaliën en die voldoen aan een goedgekeurde norm.
Aanbevolen: handschoenen van butyl rubber/nitril rubber.
- Bescherming van de ogen** : Wanneer een risicoanalyse aangeeft dat dit noodzakelijk is om blootstelling aan spatten, nevel, gassen of stof te vermijden, dient een veiligheidsbescherming voor de ogen te worden gedragen die voldoet aan een goedgekeurde standaard.
- Bescherming van de huid** : Persoonlijke lichaamsbeschermende middelen dienen te worden gekozen op basis van de uit te voeren taak, de daarbij behorende risico's en dient door een specialist te worden goedgekeurd voordat het product wordt gebruikt. Aanbevolen: Huid preventief beschermen met huidbeschermende zalf.
- Beheersing van milieublootstelling** : Uitstoot van ventilatie of bewerkingsapparatuur moet worden gecontroleerd om er zeker van te zijn dat deze voldoet aan de eisen van de milieubeschermingswetgeving. In sommige gevallen zijn gaswassers, filters of technische modificaties van de procesapparatuur nodig om de emissie terug te brengen tot een aanvaardbaar niveau.

9. FYSISCHE EN CHEMISCHE EIGENSCHAPPEN

Algemene informatie

Voorkomen

Vorm	: Vloeistof.
Kleur	: Zwart.
Geur	: Koolwaterstof.

Belangrijke informatie met betrekking tot de gezondheid, de veiligheid en het milieu

Vlampunt	: Gesloten kroes: ~-4°C (24.8°F)
Explosielimieten	: Laagst bekende waarde: Onder: 1.2% (N-butylacetaat) Boven: 7.5% (N-butylacetaat)
Dampspanning	: Hoogst bekende waarde: 10 kPa (75 mm Hg) (ethylacetaat)
Dichtheid	: ~1 g/cm ³ [23°C (73.4°F)]

10. STABILITEIT EN REACTIVITEIT

Stabiliteit	: ☒ Het product is stabiel.
Te vermijden omstandigheden	: Vermijd alle mogelijke ontstekingsbronnen (vonk of vlam). Zet verpakkingen niet onder druk, niet snijden, lassen, harden, solderen, gaten boren, schuren of niet aan warmte- of ontstekingsbronnen blootstellen.
Te vermijden materialen	: ☒ Zeer reactief of niet verenigbaar met de volgende materialen: oxyderende stoffen
Gevaarlijke ontledingsproducten	: Onder normale omstandigheden van opslag en gebruik worden normaal geen gevaarlijke afvalproducten gevormd.

11. TOXICOLOGISCHE INFORMATIE

Mogelijke acute gevolgen voor de gezondheid

Inademing	: Dampen kunnen slaperigheid en duizeligheid veroorzaken. Kan irritatie veroorzaken
Inslikken	: Kan verstoringen in het maagdarmkanaal teweegbrengen.
Huidcontact	: Ontvettend voor de huid. Kan droge huid en irritatie veroorzaken. Kan overgevoeligheid veroorzaken bij contact met de huid.
Oogcontact	: Irriterend voor de ogen.
Chronische gevolgen	: Bij personen die eenmaal zijn gesensibiliseerd, kan daarna bij blootstelling aan zeer lage concentraties een ernstige allergische reactie plaatsvinden. Langdurig of herhaald contact kan de huid ontvetten en leiden tot irritatie, gebarsten huid en/of dermatitis.

12. ECOLOGISCHE INFORMATIE

Milieueffecten	: Zorg dat gemorst en wegstromend materiaal niet in aanraking komt met aarde en oppervlaktewateren. Afval niet in de gootsteen werpen; stof en verpakking op veilige wijze afvoeren.
----------------	--

13. INSTRUCTIES VOOR VERWIJDERING

Verwijderingsmethoden	: ☒ Het produceren van afval dient altijd voor zover mogelijk te worden vermeden of tot een minimum te worden beperkt. Lege vaten of binnenzak kunnen enig restproduct bevatten. Deze stof en de verpakking op veilige wijze afvoeren. Laat overtollige en niet te recyclen producten afvoeren door een vergunninghoudend afvalverwerkingsbedrijf. Het afvoeren van dit product, oplossingen en alle bijproducten dient altijd te geschieden in overeenstemming met de geldende wetgeving op het gebied van milieubescherming en afvalverwerking en met alle andere regionaal of plaatselijk geldende reglementeringen. Vermijd verspreiding van gemorst materiaal en afvalmateriaal en voorkom dat dit in contact komt met bodem,
-----------------------	--

13. INSTRUCTIES VOOR VERWIJDERING

waterwegen, afvoerleidingen en riool.

Europese Afvalcatalogus (EAK) : 08 01 11* afval van verf en lak dat organische oplosmiddelen of andere gevaarlijke stoffen bevat

Verpakking : Volledig geledigde verpakkingen kunnen voor recycling afgevoerd worden. Niet te reinigen verpakkingen moeten net als de stof verwijderd worden.

15 01 10* verpakking die resten van gevaarlijke stoffen bevat of daarmee is verontreinigd

14. INFORMATIE MET BETREKKING TOT HET VERVOER

Internationale transportregelgeving

ADR

: UN1866
ADR klasse : 3
Classificatiecode : F1
Verpakkingsgroep : II
Vervoersnaam : Hars, oplossing
Etiketnr. : 3

IMDG

: UN1866
IMDG Class : 3
Packing group : II
Proper shipping name : Resin solution
Emergency schedules (EmS) : F-E, S-E
Marine pollutant : No.
Label no. : 3

IATA

: UN1866
IATA Class : 3
Packing group : II
Proper shipping name : Resin solution
Label no. : 3

15. WETTELIJK VERPLICHTE INFORMATIE

EU-regelgeving

Voor de classificatie en etikettering zijn de EU-richtlijnen 67/548/EEG en 1999/45/EG (inclusief amendementen) gevolgd, waarbij rekening is gehouden met het beoogd gebruik van het product.

Gevarensymbool of gevarensymbolen : F, Xi
 Licht ontvlambaar, Irriterend

Bevat : Alifatisch polyisocyaanate
 Isophorondiisocyanate homopolymer

Waarschuwingzinnen : R11- Licht ontvlambaar.
 R36- Irriterend voor de ogen.
 R43- Kan overgevoeligheid veroorzaken bij contact met de huid.
 R66- Herhaalde blootstelling kan een droge of een gebarsten huid veroorzaken.
 R67- Dampen kunnen slaperigheid en duizeligheid veroorzaken.

Veiligheidsaanbevelingen : S24- Aanraking met de huid vermijden.
 S37- Draag geschikte handschoenen.

15. WETTELIJK VERPLICHTE INFORMATIE

Aanvullende
waarschuwingszinnen : Bevat isocyanaten. Zie de aanwijzingen van de fabrikant.

16. OVERIGE INFORMATIE

Volledige tekst van
classificaties, waarnaar
wordt verwezen in rubriek 2
en rubriek 3 : R11- Licht ontvlambaar.
R10- Ontvlambaar.
R36- Irriterend voor de ogen.
R43- Kan overgevoeligheid veroorzaken bij contact met de huid.
R66- Herhaalde blootstelling kan een droge of een gebarsten huid veroorzaken.
R67- Dampen kunnen slaperigheid en duizeligheid veroorzaken.

Volledige tekst van
classificaties, waarnaar
wordt verwezen in rubriek 2
en rubriek 3 : F - Licht ontvlambaar
Xi - Irriterend

Historie

Gedrukt op : 22.01.2009.

Datum van uitgave : 22.01.2009.

Datum vorige uitgave : 14.10.2008.

Geeft informatie aan die gewijzigd is sinds de voorgaande uitgave.

Kennisgeving aan de lezer

De gegeven informatie in dit veiligheidsblad is gebaseerd op de huidige stand van kennis en techniek op de datum van publicatie. Zij bieden geen enkele garantie. Onze meest recente Algemene Verkoopvoorwaarden zijn van toepassing. Raadpleeg voor verwerking en gebruik van onze producten het Technisch Informatieblad.